

MENISSAI

**Melissai, študentska revija Oddelka za klasično filologijo
na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani**

Številka 2, študijsko leto 2024/2025

Urednica: Barbara Kovač

Ljubljana, Oddelek za klasično filologijo, Filozofska fakulteta
Univerze v Ljubljani

melissai.revija@gmail.com

Tisk: Biografika Bori

Naklada: 15 izvodov

Cena: brezplačno

Ljubljana, marec 2025.

Spletna izdaja na voljo na:

<https://www.ff.uni-lj.si/obvestila/studentsko-glasilo-melissai-1>

Revija je natisnjena s sredstvi Oddelka za klasično filologijo.

**UNIVERZA
V LJUBLJANI**

FF

**Filozofska
fakulteta**

**Oddelek za
klasično
filologijo**

EKSKURZIJA V RAVENO

Od 12. do 15. aprila 2024 je Društvo študentov umetnostne zgodovine organiziralo ekskurzijo v Raveno in Oglej in skupaj z njimi smo se tudi klasični filologi podali v prestolnico pozne antike, kjer se slikovito izmenjujejo podobe iz zadnjih desetletij zahodnega rimskega cesarstva, ostrogotskega kraljestva in bizantinskega obdobja. Danes majhno in precej mirno mesto preko arhitekture in umetnosti pripoveduje o pestri zgodovini, ki je mesto še posebej oblikovala med 5. in 8. stoletjem.

PRVI DAN

V petek, 12. aprila, smo se v zgodnjih jutranjih urah z avtobusom odpravili proti Italiji. V prijetnem dopoldanskem soncu smo prispeli do **Basilice Sant'Apollinare in Classe**. Tam nam je profesorica Nataša Kavčič kot naša strokovna vodička, povedala nekaj osnovnih dejstev o Raveni in baziliki, v kateri smo se nahajali. Pomembno je vedeti, da je bila Ravena včasih obmorsko mesto, danes pa se zaradi stoletnih nanosov sedimentov nahaja približno 10 km od obale Jadranskega morja. Mesto Classe, ki se nahaja 5 km južno od Ravene, je ustanovil že cesar Avgust, bilo pa je mornariška postojanka Rimljanov za Jadransko morje. Bazilika, ki stoji tu, je poimenovana po njenem prvem škofu Apolinariju, ki naj bi prišel v Rim z apostolom Petrom, od tam pa ga je apostol poslal v misijon v Raveno. V veliki triladijski baziliki se najprej ozremo na edinstven motiv na polkrožni kupoli apside, ki nam priča o burnih časih verskih in političnih bojov. Upodobitev, ki je specifična za 6. stoletje, predstavlja Jezusovo transfiguracijo na gori, kjer se v pričo treh učencev spremeni njegova podoba, poleg njega pa se prikažeta Mojzes in Elija. Ta odlomek se pogosto razlaga kot potrditev Jezusove dvojne narave – človeške in božanske, kar je bilo kot cerkveni nauk sprejeto na kalcedonskem koncilu in česar arijanci niso sprejeli. Razlog za upodobitev je bilo preganjanje arijanstva pod Justinijanovo vladavino, kar smo v naslednjih dneh videli še na mnogih spomenikih. Ko smo se še malce naužili okolice cerkve, ki jo

ogrinjajo navalski borovci, ki jih omenja tudi Dante v verzu *Vic: »kot z veje v vejo si krepé glasove borovci na bregovih tam ob Chiassi, ko Éol široku razpne okove«*, smo nadaljevali pot proti Raveni.

Po nastanitvi v hotelu smo se skupaj podali od obrobja mesta do tlakovanih uličic v središču, kjer smo najprej obiskali **baziliko San Vitale**. Čeprav je zgradba izjemno delo bizantinske umetnosti v Italiji, je način gradnje cerkva s središčno osnovo prišel še pred bizantinskim obdobjem. Pobudnik za gradnjo je bil namreč škof Eklezij za čas vladavine Teoderikove hčere ostrogotske kraljice Amalasuante. Posvečena je bila leta 547 v čast ravenškemu patronu in mučeniku Vitalu. Iskanje liturgičnega sprevoda Justinijana in Theodore, ki, mimogrede, mesta nikoli niti obiskala nista, lahko odvrne pozornost od ostalih motivov iz stare in nove zaveze, hkrati pa tudi zanimivih ornamentalnih motivov, ki krasijo cerkev v krasni barvni shemi. Cerkev je v svojem zlatem siju res veličastna, a dih vzame tudi preprostejši slog starejšega mavzoleja Gale Placidije iz začetka 5. stoletja, ki stoji tik zraven. Gala Placidia, napačnemu poimenovanju kapele navkljub tu ni bila pokopana, temveč je bila verjetno pobudnica gradnje te križne kapelice. Bila je hči cesarja Teodozija in sestra Honorija, cesarja, ki je prestolnico zahodnega rimskega cesarstva iz Rima prestavil v Raveno. Križna kapelica, posvečena sv. Lovrencu, zavetniku Teodozijeve dinastije, se je držala narteksa cerkve Santa Croce, namenjene cesarskemu dvoru Honorija in njegovih naslednikov. Cerkev še nima vzhodnjaškega pridiha, in je s svojimi modrimi odtenki in bolj impresionističnimi upodobitvami Jezusa kot dobrega pastirja nasprotje sosednji cerkvi z Jezusom v purpurni halji in v cesarskem pompu. Za baziliko San Vitale pa se v nekdanjem benediktinskem samostanu nahaja **Museo Nazionale di Ravenna**, kjer smo si ogledali zanimive artefakte iz obdobja pozne antike in zgodnjega srednjega veka.

Popoldan in večer smo izkoristili za pridobivanje prvih vtisov o mestu. Presenetile so nas majhne stavbe, predvsem pa neka nenavadna spokojnost, ki se zdi tako nasprotna časom, ki jih želijo ovekovečiti mozaiki in monumentalne stavbe. Po sprehajanju po ozkih ulicah smo v bližini vodnega kanala, ki danes povezuje mesto s precej oddaljeno morsko obalo, našli v zakotju ulic italijansko restavracijo, kjer smo na koncu presedeli še naslednja dva večera. Kljub prvim dvomom zaradi nenavadne trodelne sestave restavracije – zopet nekako v slogu Dantejeve *Božanske komedije* –, smo naleteli na gostoljubne lastnike in okusno hrano.

DRUGI DAN

Naslednji dan smo se navsezgodaj dobili pri arijanskem baptisteriju **Battistero degli Ariani**, ki ga je postavil Teoderik kot odgovor starejšemu ortodoksnemu. Mozaik, ki se je ohranil le še na kupoli, prikazuje Jezusov krst in okoli njega nanizane apostole s svojimi atributi. Tu je Jezus upodobljen kot mladenič brez brade, ki ga krščuje Janez Krstnik v reki Jordan. Jezusova golota in poudarjena telesnost na mozaiku, prav tako pa njegova mladost, kažejo na arijansko doktrino, ki Kristusa priznava za Božjega sina, ki je bil popolni človek, a brez božje narave.

V bližini baptisterija stoji **bazilika di Sant'Apollinare Nuovo**, ki ima prav tako arijanske začetke, saj je bila zgrajena kot dvorna kapela cesarja Teoderika. Leta 504 je bila posvečena Kristusu Odrešeniku. Ko je mesto prešlo v bizantinske roke, so baziliko pod Justinijanom poimenovali Sanctus Martinus in Coelo Aureo in posvetili Martinu iz Toura, nasprotniku arijanstva. V 9. stoletju pa je bila cerkev zopet preimenovana, tokrat po sv. Apolinariju, kajti svetnikove relikvije so morali zaradi piratskih vpadov prestaviti iz bližnjega mesta Navale v Raveno. V baziliki so nas malce presenetile roke, ki dobesedno štrlijo iz mozaičnih stebrov in zaves. Profesorica nas je pomirila, da smo le priča v Raveni povsod

prisotne bizantinske cenzure prejšnje ostrogotske oblasti. Pas mozaikov v osrednji ladji, ki so jo sprva krasile podobe Teoderika, njegovega dvora in arijanskih dostojanstvenikov, so namreč od vhoda v baziliko do apside zamenjali s procesijo svetnikov, na nekaterih delih pa arijanske dostojanstvenike celo »zakrili« z mozaičnimi zavesami, a so od njihovih teles ostali kakšni nezakriti delčki, ki nam mahajo iz daljnega 6. stoletja in nas spominjajo na kratkotrajno ostrogotsko oblast.

Zraven bazilike so nas presenetili arhitektonski ostanki, ki so bili dolgo zmotno pripisani **Teoderikovi**

palachi. Te sedaj ni več, saj naj bi iz nje Karel Veliki vzel material za izgradnjo svoje kapele v Aachnu.

Pot smo nadaljevali po ravenskih ulicah do **bazilike San Giovanni Evangelista**. Izgradnja cerkve je bila izpolnjena obljuba Gale Placidije, ko je s svojima otrokoma naletela na nevihto na poti iz Konstantinopla v Raveno. Kljub posedanju in hudi poškodbi iz obdobja druge svetovne vojne, si v obnovljeni cerkvi danes lahko na panelih ob stenah ogledamo (ne)posrečene mozaike iz 12. stoletja, ki so nekdanj krasili cerkvena tla. Mozaiki so v podobah želeli prikazati četrto križarsko vojno, ko so križarji med drugim strahotno opustošili Konstantinopel, hkrati pa so zraven še izredno obskurne upodobitve raznovrstnih mitoloških pošasti, zadovoljnih kokoši, ki iz lova nosijo lisico, ter drugih prikazni, ob katerih se človek nasmeji in si napase domišljijo.

- ALI NE BI POPRAVILI ROK?
- ZA PENTANUMIJ NA TEDEN?
SI NEUMEN?

KAKO LEPO PURPUREN
JE - TO JE JUSTINIJAN
MED PTIČI

Pred kosilom smo se sprehodili še do **Dantejeve grobnice**, ki se nahaja v bližini frančiškanskega samostana, in **cerkve San Francesco**, zgrajene v stilu romanike, kjer je leta 1321 potekal Dantejev pogreb. Dante Alighieri se je namreč po političnem izgonu iz Firenc zadnja leta svojega življenja na povabilo Guida Novella da Polente nastanil v Raveni, tu dokončal svojo *Božansko komedijo* in tudi umrl. Ko smo v zalito kripto pod cerkvenim

oltarjem, kjer danes plavajo zlate ribice, pometali nekaj kovancev, smo si na trgu privoščili posladek in se čudili genetski pestrosti in značajnosti ravenskih golobov.

Ko smo se golobov nagledali in se naužili sapic, ki so prav tu božale že Danteja, smo si ogledali razstavne zbirke v **Museo d'Arte della città di Ravenna**, nato pa smo v parku za muzejem nastavili pomladnim žarkom in uživali v barvah cvetočih glicinij.

TRETJI DAN

Če smo prejšnji dan začeli z ogledom arijanskega baptisterija, smo zadnji dan v Raveni pričeli pri nekoliko starejšem ortodoksnem baptisteriju **Battistero Neoniano**. Kristus tu ni prikazan kot mladenič, saj se je po kaledonskem koncilu uveljavilo prepričanje, da ima Jezus človeško in božjo naravo. Še več o pestri zgodovini krščanstva smo spoznali v **Nadškofijskem muzeju** poleg baptisterija, kjer smo si ogledali ravenske zgodnjekrščanske artefakte.

Popoldne smo med dolgim sprehodom po mestu odkrili kar nekaj krasnih palač, imenitnih trkal na hišnih vratih, malce vinjenih italijanskih dedkov na kolesih, starih in očarljivih vrezanih grafitov

na slavoloku, se znašli v gneči na Piazzii del Popolo, našli celo ravensko enačico stolpa v Pisi in se čudili pavjim zvokom za obzidji meščanskih hiš. Simpatična italijanska zmešnjava torej.

Naša zadnja skupna postojanka tega dne je bila ogled dvonadstropnega **Teoderikovega mavzoleja**. Dekagonska zgradba je bila zgrajena kot kapelica za pobožnosti cesarske družine, kasneje pa je postala njihov sarkofag. Kot bi že morali pričakovati po treh dneh, so imeli Bizantinci tudi tukaj nekaj dela, saj so odstranili posmrtno ostanke arijanskih Ostrogotov.

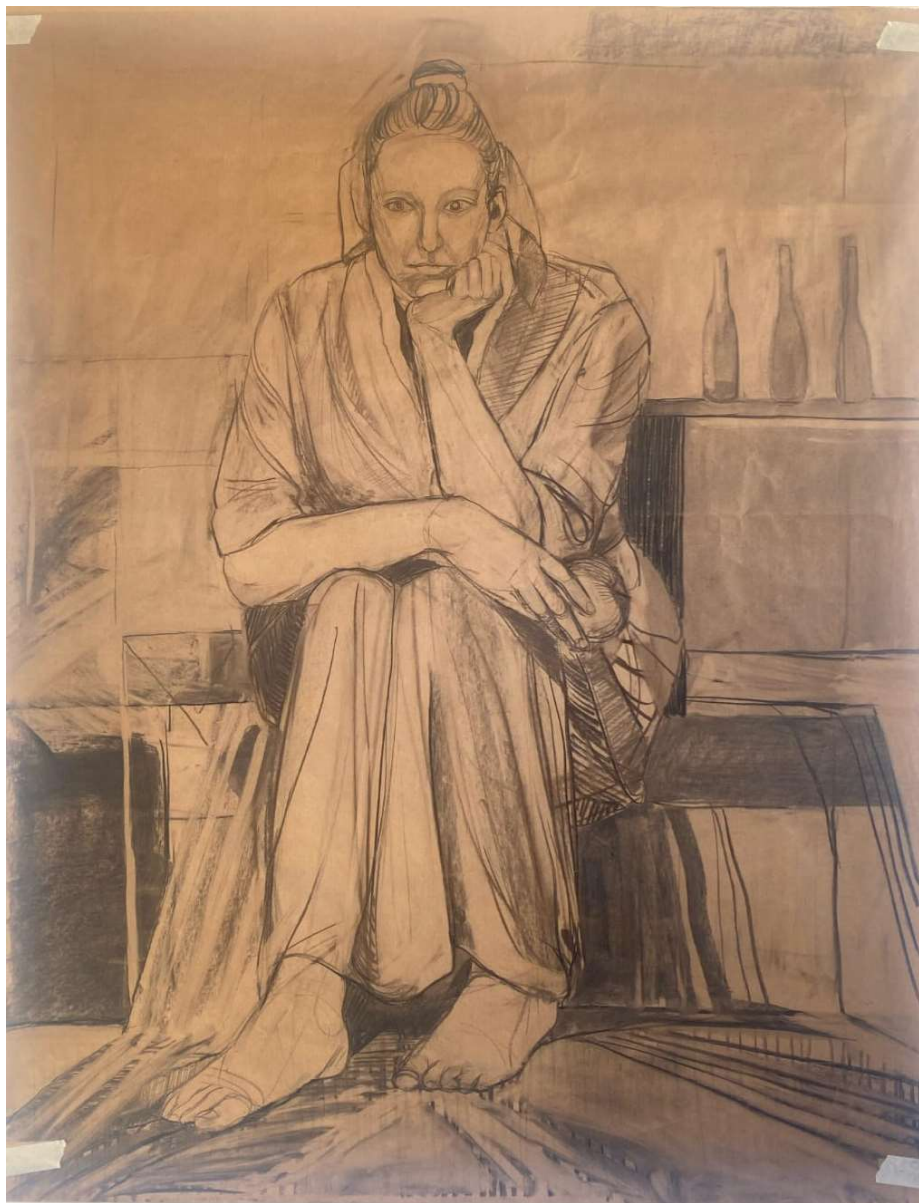
Po nedeljski sveti maši v **Basilici di Santa Maria in Porto** smo našo ravensko izkušnjo zaključili z odlično večerjo v bližnji restavraciji in se napotili v hotel. Čeprav nismo imeli priložnosti prisluhniti branju Dantejeve poezije, ki se v Raveni od 700. obletnice odvija v večernih urah ob Dantejevi grobnici, pa smo kot pravi ljubitelji lepe besede konec dneva organizirali mali recitativ poezije, kjer so bile prebrane najnovejše stvaritve ljubljencev Muz in se s tem na zaključni večer spomnili naših potepanj po tem malem, a izredno bogatem mozaičnem mestu.

ZADNJI DAN

Zadnji dan smo se na poti domov ustavili še v Ogleju. Vozili smo se po močvirnatih ravninah očarljivega italijanskega podeželja in po nekajurni vožnji dospeli do nekdanje stolnice Oglejskega patriarhata, **Bazilike Marijinega vnebovzvetja in svetega Mohorja in Fortunata**. Ker je bila bazilika vse od milanskega edikta naprej večkrat uničena in na novo postavljena, je pod sedanjo baziliko malo arheološko najdišče s sloji iz različnih obdobij. Ogledali smo si mozaike, nato pa nam je zunaj močan veter, ki je prevračal zastave na zvoniku ob cerkvi, že naznanjal, da se že bližamo poznanim krajem. V hladno Ljubljano smo se vrnili pozno popoldne.

PACCI PE LU LECCE

Arianna (Sibylla Leccese), 2024, oglje na papir, 130 x 100 cm

»Alora, pejdi tle pu tj puti, no, sj ni važnu, pu kateri yreš, kr use vodjo u Romo. Maš dore šulne? Je duya put. Pole pa, ku boš u Rimi, tmlé buš moyla enya upraš, kaku se yre naprej. A ti nč ne skrbi, samu idi do Merkurja, pa se ti bo že zjasnu – tm maju useya boya. Pax tecum, use bo doru. No, prec na put, habeas bonum iter!«

...

/sanje pod klopco pred Merkurjem v Rimu/

»Piccinna, percè te stièndi e llassi cu ffùce lu tièmpu? Ieu sù Omeru, lu gluriùsu, leggittimu erede de lu leggendàriu Messàpu. Suntu te nobbile semmenza pavoniana e tre ccòri bàttenu intra dde miè! Ddiscitate, e vâne! Nù restàre quài! Ca ci quai rèsti, t'ha bbuscàre lu pane cu ddhru picca te greco e dde latinu Ca canusci. Tradurrai opere te lu greco allu romanu: terrai picca tièmpu pe lla fatìa toa! Ntìsate, moi! Percorri la Via Appia finu a Beneientu, poi tira rittu pe lla Via Traiana finca a Brindisi. Ti manderò n'amicu fidatu, cu te pozza mmusciare la strata. Vâne!«¹

...

---

¹ Dialekt iz Lecce, prev. Simone Miglietta, dobila pa sem tudi prevod Arianne Alfarano v dialektu Supersana, ki se glasi tako: »Piccinna, percè te stièndi e llassi cu ffùce lu tièmpu? Ieu sù Omeru, lu gluriùsu, leggittimu erede de lu leggendàriu Messàpu. Suntu te nobbile semmenza pavoniana e tre ccòri bàttenu intra dde miè! Ddiscitate, e vâne! Nù restàre quài! Ca ci quai rèsti, t'ha bbuscàre lu pane cu ddhru picca te greco e dde latinu Ca canusci. Tradurrai opere te lu greco allu romanu: terrai picca tièmpu pe lla fatìa toa! Ntìsate, moi! Percorri la Via Appia finu a Beneientu, poi tira rittu pe lla Via Traiana finca a Brindisi. Ti manderò n'amicu fidatu, cu te pozza mmusciare la strata. Vâne!« Prevajano besedilo v slovenščini pa gre takole: »Dekletce, kaj ležiš in času puščaš, da mimo tebe teče. Jaz sem slavni Homer, zakoniti dedič legendarnega Mesapa, plemenitega sem pavjega rodu in v meni bijejo tri srca, Quintus Ennius! Zbudi se in na pot! Ne tukaj ostati! Če boš, boš skromno služila s tistim malo, kar grščine in latinščine znaš. Grške igre boš prestavljala v rimski jezik, malo časa boš imela za svoje delo! Na noge, zdaj! Uberi Vii Apio vse do Beneventa, potem pa naprej po Vii Traiani kar do konca vse do Brindisija. Prijatelja ti bom poslal, ki ti bo kazal pot naprej v moje rodne kraje!«

/Brindisi/

»Tu mi cerchi, Figghiu di Dio, iu sapia di Tei già ti prima e presagia
dilla tua venuta. Iu sontu

*' ... Non omo, omo già fui,
e li parenti miei furon lombardi,
mantoani per patria ambedui.*

*Nacqui sub Iulio, ancor che fosse tardi,
e vissi a Roma sotto 'l buono Augusto
nel tempo de li dèi falsi e bugiardi.*

*Poeta fui, e cantai di quel giusto
figliuol d'Anchise che venne di Troia,
poi che 'l superbo Ilión fu combusto.'*

No ti lassu vagari, no tinè paura, segui a mei, sontu la tua guida
'ntra stu paesaggiu selvaggiu e cruteli, ca ti nu mumentu all'atru
puè cati su na gnanda o può essere ca ti trova 'na lupa mannara cu
la seti di sangu ca no si sazia mai.

*'Per me si va ne la città dolente,
per me si va ne l'eterno dolore,
per me si va tra la perduta gente.'*

Conserva la speranza, è necessaria pi entrari!«²

---

² Brindiško narečje, prev. Samuele Gigliola, z Dantejevi vstavki iz *Božanske komedije iz Pekla* 1,67-75 in 3,1-3 v prevodu Andreja Capudra. V slovenščini: »Mene iščeš, otrok božji, o tebi sem že vnaprej vedel in slutil tvoj prihod. Jaz sem »Človek nič več, ... to smo odložili; / Lombarda imel sem mater in očeta, / iz Mantove so starši rod dobili. / Rojen pod Julijem, dasi zadnja leta, / Avgustov Rim mi bil je domovina, / ko lažna boštva so bila še sveta, / poet sem bil in pel Anhizu sina, / ki je prišel iz Torje, ko

Če bi vedela bolje, ne bi rekla, da je bil to sam Vergil, ki me je vodil v Lecce, vendar je bil slišati malce asimiliran, saj je prevzel nekaj okoliškega naglasa. In tja me je vodil, da bi me popeljal skozi brezskrbno življenje, kjer se po rimsko žalost zdravi s steklenico rdečega vina in tarallini in se Enij kot rdečkasta lisica vrača v polmraku v svoj dom blizu amfiteatra.

V Salentu veter ljubi s tako strastjo, da te hoče dati iz kože, zato ni čudno, da ljudi srečuješ vsak trenutek na vrhuncu pizzice življenja.

To je borba škorpionov.

No, Vergil me je sigurno kmalu po prihodu v Lecce zapustil, saj so se mi, - ko človek tako gleda nazaj - takrat zdele dobre nekatere odločitve in sentimenti, ki jih lahko stori le nekdo, ki je tako ali drugače padel iz ravnovesja. A naj odložim malo krivde, pa tudi - ali ni morda to zakon nekega večjega ravnovesja, po katerem ostajaš v ravnovesju samo tedaj, ko iz njega tudi padeš. Vendar je večšina se uravnati s takim zakonom, še posebej če v sebi nimaš kakršnekoli trdnosti, ki bi vetru kljubovala. Pa naj bo še tako trdno, podleglo bo času, če v njem ne prebiva zrno sveta. In kako zelo zanaša veter. Kako pa naj bi vedela, da te življenje tam v Apuliji zagrabi z vso svojo močjo za vso tvojo moč in te ne spusti, dokler te ne preseje skozi vsako sito, ki ga premore. Tu in tam mi je, prav res, švignila skozi misli tudi kakšna pametna domislica, - če greš nad kako mesto in ga hočeš dobiti v svoje roke, si vzemi nekaj dni počitka in samote, pošlji svoje oči, nedolžne, da ga vidijo, kot je, potlej pa pojdi nadenj z vsemi svojimi silami - da sem spoznala nekatere bisere

---

sloveče / je mesto prah bilo in ruševina.« Ne bom te pustil tavati, ne boj se, stopi za mano, jaz ti bom vodič po tej divji in kruti pokrajini, kjer ti vsak hip lahko spodrsne na želodu ali pa te najde krvoločna volkulja, ki nikdar ne poteši lakote. »Tu skozi do trpečega greš mesta, / tu skozi pot gre v večne bolečine, / tu skozi k pogubljenim pelje cesta.« Ohrani upanje, treba je vstopiti!«

mesta, ki mu pravijo tudi južne Firenze, ker kipi od baroka, hkrati pa tudi, vsaj v zimskem času, seva z vsemi tistimi sončnimi žraki, ki jih je pietra leccese shranila čez poletne mesece. Ravno ko sem bila tam, so blizu moje sobice odprli park, precej velik, nekakšno kotanjo, od koder so skopali ves tisti kamen za mesto.

To so Lecessi ohranili v svojem pregovoru, na katerega sem naletela po naključju, vendar mi ni prišel na uho. 'Arco di Prato!' Konec 18. stoletja je mesto obiskal kralj Ferdinand IV. Burbonski in je, ko mu je župan pokazal lok: »Maestà, questo è Arco di Prato,« zamahnil z roko rekoč: »E io me ne fotto dell'Arco!« *Ni mi mar za ta lok!* Ponosni Leccesi se tako na dan kraljevega odhoda niso zbrali na Piazzii del Duomo, že tako so se zgražali nad njegovim dolгим obiskom v mestu, zaradi katerega so cene hrane narasle, in ko je razdraženi vladar vprašal župana za pojasnilo praznega trga, mu je ta zavedajoč se kraljeve žalitve dejal: »Maestà, Lecce è città te l'arte: se nde futte te ci rria e de ci parte.« *Vaše veličanstvo, Lecce je mesto umetnosti – ga ne briga, kdo pride in kdo odide.* In od tedaj se 'Arcu di Pratu' uporablja za izražanje nezainteresiranosti za nekaj ali nekoga.

O tamkajšnji sevalnosti vedo tudi domačini, saj prepoznajo luč, ki jo srkajo iz kamna, in poznajo moč te luči, da najde še tako drobno iskrico v duhu prišleka in jo ujame v plamen. Kdor ga je prej poskušal pokopati, kolikor globoko možno, sedaj skuša razgaliti in razkopati prsi, da bi cel svet svet videl njegovo srce, kako močno lahko ljubi in hoče občutiti najbridkejšo bolečino. In Lecessi prepoznajo sotrpečo sočutečo dušo, zato jo vzljubijo takoj in želijo biti njeni prijatelji za čas skupne poti, da bi z njo delili radost srečanja in oblačili blaženo samoto. Sled prezence tega mesta je neizbrisna in tako intenzivna, da se ljudje tja vračajo odslej, nekateri se tja preselijo, drugi pa, ki so mesto najgloblje doživeli, so doživeli preobrazbo znotraj sebe in, čeprav se morda ne bodo več vrnili, ga bodo nosili s seboj kot novo odkriti del sebe, za katerega

obstoj niso vedeli pred tem, če naj parafraziram Itala Calvina. Pa kako so mi znali povedati krajani, da so na mojih novih slikah – žal mi je, dragi kolegi filologi, ampak na to izmenjavo sem odšla prek akademije in sem zato bolj ali manj slikala, zato moram digresirat za kratek čas, a rdečkasta lisička mi je zares prišla naproti prav pri tisti hiši, ki so jo na najdišču določili kot Enijevo, poleg tega pa najlepša hvala profesorjem, katerih zares zanimive predmete sem lahko poslušala prek zooma – njihove barve. Vendar, če si dovolim manjšo opazko, svetloba je bila na slikah mojih leccese kolegov nakazana na površini kot višek, ostra svetloba, najsvetlejša točka, v mojih pa takšne svetlobe ni, temveč, če je, je svetloba v barvi oz. prihaja od znotraj, sence pa niso sence odmika od zunanje svetlobe, temveč so zaradi prisotnosti drugega žarečega predmeta.

A mesto, kot je Lecce, je zgolj prehodno mesto. Treba je priti in iti skozenj kot popotnik, vmes pa pozabiti na to in ga preživeti kot njegov pravi otrok, potem pa, ko se zopet znajdeš pred mestnimi vrati, iti naprej s plamtečo dušo in naslovi, ki jih bodo odtlej obiskovale razglednice male iskricice.

Sara Križaj

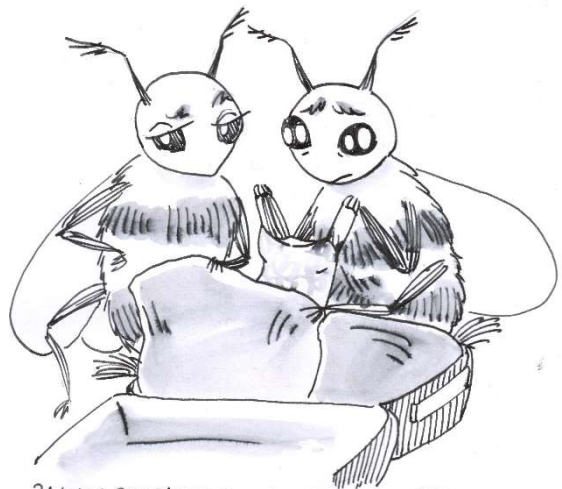
KOMOTINI 2023

Dni od 25. do 29. septembra smo trije vbožni študenti preživel v čudovitem traškem mestu, ki se Komotini zove, in se bolj ali manj intenzivno izpopolnjevali v rabi novogrškega jezika. Tule se bode pisalo o naših dogodivščinah.

Naša pot se je pravzaprav pričela že dva dneva prej, 23., ko smo štartali izpred OŠ Spodnja Šiška (tistega kota, kjer gaserji trenirajo kalisteniko). Kmalu smo tudi mi dobroda pretegnili svoje mišice, saj smo iz Zagreba leteli z Ryanairom in zato vse svoje stvari dali v eden in edini kovček, zavite v plastične vreče za smeti – grdo, težko 19,7 kilograma, a poceni. Dospeli v slavno Saloniko smo najprej obtičali v obupnem zastoju, a smo se le prebili do rimske agore, kjer je bilo naše prenočišče. Ob zori naslednjega dne, bila je nedelja, smo najprej opravili svojo dolžnost in šli k maši, za katero smo se strinjali, da je bila presenetljivo domača, hkrati pa še zmotili praznovanje krsta (žal nam je, Nefeli). Potem smo vzeli pot pod noge in se sprehodili do solunskega bizantinskega muzeja, vključno z našim dvajsetkilogramskim kovčkom. Muzej res priporočamo, ne priporočamo pa naslednjega, kar smo naredili, namreč pešačiti tri kilometre do KTEL-a in spoznati, da si prišel do napačnega. Po intervenciji taksista smo komaj za las ujeli naš avtobus do Komotinja, ki je bil zapolnjen do zadnje špranjice – vstopnice si je potrebno rezervirati!

Komotini je mesto ob starodavni rimski Vii Egnatii, po številu prebivalcev nekje med Mariborom in Celjem,

ZAKAJ SOTVOJE STVARI V MOJI VREČI?
— KER NI Tvoja.

glede demografije pa izstopa po pisani etnični podobi – zahodna (grška) Trakija je bila ena izmed zaščitenih območji, ki jih tragični dogodki leta 1922/23 niso prizadeli. Tako najdemo tu še danes živo turško manjšino. Kakor vsako drugo mesto na Balkanu ima tudi posebno persekutirane gaserje, po grško zvane κάγκουρες. Zoper te ima, kakor se zdi, nekakšno vendeto večje število komotinskih potepuških psov. Do nas so bili, nasprotno, kužki zelo prijazni, posebej so se navezali na albanca Kristiana – bržkone ker nihče izmed nas ni predvajal Sinboya na zvočnikih.

Drug pomemben dejavnik v mestu je študentsko življenje. DUTH oz. Demokritova univerza v Trakiji je sicer precej enakomerno porazdeljena med pomembnejša mesta v regiji, torej še med Ksanthi in Aleksandrupoli, vendar nas je tokrat gostila prav v Komotiniju, kjer smo imeli učne ure nove grščine in malice v stavbi fakultete za zgodovino. Učne ure so potekale na treh ravneh - A, B in Γ, vendar je bila v praksi A skupina popolnih začetnikov, B tistih, ki smo znali izustiti »Είμαι από την Σλοβενία και σπουδάζω αρχαία Ελληνικά«, resno pa se je delalo le v C/ Γ skupini. Pouk je potekal le dopoldne, popoldne pa smo imeli različne izlete po Komotiniju in okolici – obiskali smo slavno Maronejo in arheološki muzej v Abdiri, občudovali osmansko arhitekturo samega centra Komotinja in žalovali nad ostanki bizantinskega kstra, ki so ga večinoma zrušili zaradi gradnje cest, zadnji dan pa smo se preizkusili celo v divjih tradicionalnih plesih.

Najlepši pa je bil gotovo prosti čas, ko smo se spoznali in spoprijateljili s kolegi iz množice drugih

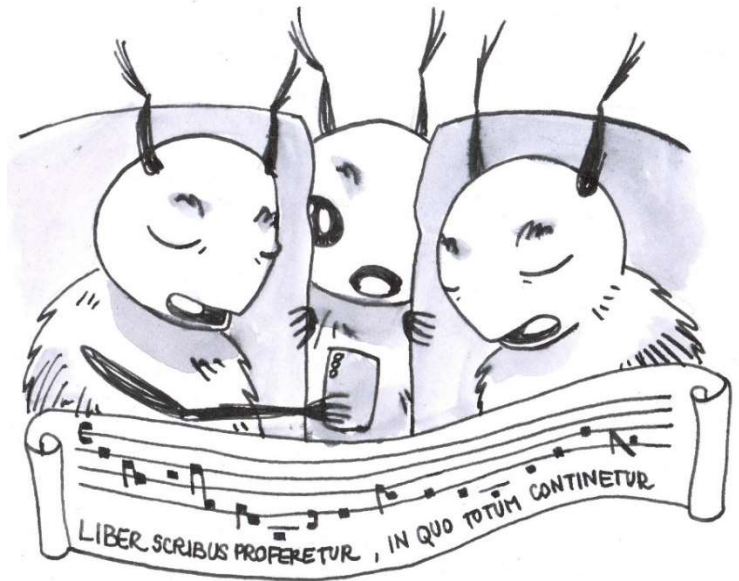

evropskih držav – Bolgari, Romuni, Albanci, Nemci, Italijani in Španci. Naučili smo se novih iger s kartami, degustirali sladko traško vino iz okolice

Maroneje, plavali v morju, nabirali lepe zelene morske kamenčke in se urili v govorništvu, drug drugemu popravljali slovnične napake, igrali namizni tenis, sodelovali v globokoumnih polnočnih pogovorih na hotelskih hodnikih, plesali, peli, si podajali souvlaki z balkona na balkon in se čisto splošno – hudo zabavali. Ura odhoda nazaj v Zagreb je prišla prehitro, ostalo mi je le da v

ljubljski
megli κλαίω,
voσταγώ και
πονό.

*Barbara
Kovač*

KRATKE NOVIČKE

DVOJE PREDAVANJ O GRŠKI DIGLOSIJI

V zimskem semestru akademskega leta 2025 smo lahko doživeli celo dvoje predavanj o grškem jezikovnem vprašanju, temi, ki še zdaleč ni čisto razrešena, kot smo slišali.

Prvi gostujoči predavatelj je bil prof. Spiros Moshonas, ki nam je nekaterim že dobro znan iz poletnih šol novogrškega jezika. Na Fakulteti za medije in komunikacijo Univerze v Atenah je zaposlen kot profesor grškega jezika, še posebej podrobno pa se ukvarja s sociolingvistiko, zgodovino grškega jezikovnega vprašanja, pa tudi s poučevanjem grščine kot tujega jezika.

Predavanje prof. Moshonasa je bilo precej podroben pregled tega, kaj je diglosija in njene specifično grške različice, ki je, kot vemo, uradno trajala od začetka moderne grške države do leta 1976, ostanki pa so v grškem jeziku jasno prisotni tudi danes.

Ker je profesor Moshonas tudi pedagog, ki je pomagal zasnovati učbenik Ελληνικά Α', ki ga uporabljamo pri pouku nove grščine na naši fakulteti, smo z njim imeli tudi učno uro nove grščine. Izvedeli smo tudi nekaj o zgodovini pouka nove grščine in o učbeniku, ki ga je napisalo Byronovo atensko dekle, Tereza Makri.

Drugo predavanje za razliko od prvega ni bilo rezultat prizadevanj z našega oddelka, ampak je pobudo prevzela prof. Christina Manouilidou z oddelka za splošno jezikoslovje. Gostujoči profesor, Asimakis Fliatouras, prihaja s Demokritove univerze v Trakiji.

Drugo predavanje se je po snovi delno prekrivalo s prvim, vendar smo izvedeli tudi nekaj novih, zelo zanimivih podatkov – kot na primer to, da ostanki katharevousé, za razliko od pričakovanj, ne izginjajo, ampak se pri mladih generacijah, verjetno zaradi odsotnosti izkušenj iz prve roke, ki pri starejših še zbujejo odpor, pojavljajo celo pogosteje.

KAVAFIS

Maja 2024 je imela na našem oddelku tri predavanja prof. Katerina Kostiou iz univerze v Patrasu. Vsa so se dotikala življenja in dela enega najbolj priznanih modernih grških pesnikov, Konstantina Kavafisa, s katerim so se tudi v Sloveniji ukvarjali kar trije prevajalci – najprej Marijan Tavčar, za njim pa prof. Lara Unuk in Dr. Dragica Fabijan Andritsakos, sicer profesorica na Škofijski klasični gimnaziji.

Prvo predavanje je obdelalo Kavafisovo pestro življenje, pri ostalih pa smo se bavili bolj z nekaterimi izmed njegovih najbolj znanih del, kot sta Imenos in Neronov rok. Z nami je bila tudi ena izmed prevajalk, Lara Unuk, ki je povedala tudi nekaj o lastni izkušnji prevajanja Kavafisa. Gostovanje prof. Kostiou smo zaključili s prijetno kavico.

GROŠLJEV SIMPOZIJ 2024

Že petnajsti Grošljev simpozij (desetletje in pol – to je cela tradicija) je nastopil nekoliko bolj zgodaj, od 19. do 21. marca, s čimer se je pravzaprav vrnil v predkoronske tirnice. Pod krovno temo »De re oeconomica – gospodarstvo v antiki« se je v treh dneh zvrstilo osemnajst strokovnih prispevkov, ki so bili, kot se za temo spodobi, tokrat precej bolj zgodovinsko in arheološko obarvani kot ponavadi. Prvi dan so bili predstavljeni prispevki, ki so se ukvarjali z antičnim gospodarstvom v širšem geografskem prostoru, drugi dan je bil omejen specifično na Slovenijo, tretji dan pa se je pokukalo še med platnice polliterarnih del, ki nam dajejo zanimiv vpogled v antično gospodarstvo, a so mogoče zaradi svoje praktične narave med filologi (pogosto po krivem) malo zapostavljena.

Študenti smo pomagali pri izvedbi dogodka in prodaji knjig, za zaključek pa tudi prebrali nekaj odlomkov iz zadnjega ohranjenega Aristofanovega dela, Bogastva. Brali so Urban Šifrar, Barbara Kovač in Benjamin Božič.

RAZREZ PITE

Petnajstega januarja leta 2025 popoldne so se štiri klasične filologinje zbrale v kuhinji s posebno nalogo. Na mizi je stala grmada vrečk iz trgovine, pečica se je počasi grela, na pultu pa sta se bleščala dva kovanca – prinašalca letošnje sreče.

Κοπή πίτας je grški novoletni običaj, ob katerem družina ali kakšna skupnost (npr. sodelavci) slovesno razreže posebno grško pecivo, βασιλόπιτα, v katerem je skrit kovanec. Tisti, ki dobi kos s kovancem, poleg polomljenih zob dobi tudi kup sreče in izobilja.

Filologinje smo tako na usodno januarsko sredo v bistvu izvedle čarovnijo. V velikansko skledo je šlo nič manj kot devet jajc, masa se ni hotela lepo premešati, dokler ni iz računalniških zvočnikov začel odzvanjati sirtaki (*in res si želim, da bi si to izmislila*), pika na i pa je bil čarobni prašek, μαχλέπι, za katerega so nam tako prof. Jerneja Kavčič kot kasneje prisotni Grki znali povedati samo, da je narejen iz pešk posebne vrste češenj. Nastale so tri vasilopite – ena velika (po imenu Vasilara), ena malo manjša (njen sin, Vasilaki) in ena majcena testna, da smo pekarice lahko preverile, če smo nalogo v redu opravile. Verjetno ne bi bilo preveč dobro, če bi ljudje na slovesnem razrezu začeli cepati kot muhe.

Majhna testna vasilopita ni imela kovanca in posledično tudi ne sreče, je pa bila prav tako dobra kot pravi stvari. Vsaka od večjih vasilopit je imela svoj kovanec, ki je tako vso noč čakal na svojo veliko nalogo.

Κοπή πίτας se je odvil naslednji dan, 16. januarja 2025, s pričetkom ob 14. uri. Prisoten je bil dobršen del profesorskega zbora Oddelka za klasično filologijo, dekanja, grški ambasador v Sloveniji in delegacija z ambasade, nekateri drugi profesorji in zares ogromno študentov. Predavalnica, ki smo jo za dogodek rezervirali, je bila premajhna, šok pa je še povečalo dejstvo, da klasični filologi kot zelo maloštevilna rasa za množico štejemo že več kot pet ljudi.

Dogodek se je kljub temu odvil po načrtu in presegel vsa pričakovanja. Dekanja je za priložnost pripravila celo nekaj besed v grščini, ki jih je izrekla z odličnim naglasom, ambasador nam je navdušeno predstavil vse podrobnosti in različice κοινή πίτας in naravnost mojstrsko odrezal prvi kos, vasilopita pa je bila po zaslugi decilitra konjaka, ki je v njej končal dan prej, odlično sočna. Čeprav smo se na začetku upravičeno bali, da je bo premalo, s(m)o na koncu nekateri prišli do dveh ali celo treh kosov, tako da peko lahko smatramo za uspešno.

Sreča je šla dvema od štirih pekaric, zaradi česar so nekateri na kraju dogodka izrazili sume po prirejanju izida. Preiskovalna komisija te obtožbe sicer še preiskuje, štiri obtožene filologinje pa jih odločno zavračamo.

Gotovo je, da si bomo dogodek zapomnili v lepem spominu. Druženje je bilo sproščeno in se je ravno prav zavleklo in razne pečene dobrote so vse skupaj ravno prav začinile. Kot nekdo, ki se še spomni družabnega življenja pred korono in sprememb, ki jih je ta prinesla, moram reči, da me zelo veseli, da smo končno spet tako daleč, da lahko rečemo, da je vse po starem.

Tjaša Šimunić

ŠTIRIINŠTRIDESET

Naša kolegica, Sara Križaj, hkrati tudi akademska slikarka, je januarja 2025 končno dočakala lastno razstavo v galeriji Peti štuk. Udeležili smo se torej otvoritve zbirke, ki nosi naslov »Štiriinštrideset« (preberite to še enkrat). Slike so majhna tihožitja na olju v lepih, svetlih tonih, v oči nam padejo izrazito žive barve, iz katerih kar veje duh južne Italije z njenimi limonovci, pomarančevci in indijskimi figami.

NATEČAJI SLOVENSKE MATICE

Radujmo se, kajti kar je izšla zadnja številka te revije, se je število za filologe zanimivih natečajev pri najstarejši slovenski založbi precej povečalo, sicer iz enega na dva. Že utečenemu filozofskemu natečaju se je sedaj pridružil še pesniški, ki je je bil v tem času izveden dvakrat.

Na prvem razpisu je osvojil odlično tretje mesto naš kolega z grecistike Urban Šifrar (tedaj je še obiskoval tretji letnik). S pesmijo »*V čitalnici*« je prepričal eminentno komisijo v sestavi dr. Milčka Komelja, dr. Ignacije Fridl Jarc, mag. Miljane Cunta in mag. Zarike Snaj Verbovšek, ki ji je predsedoval prav naš profesor, dr. Brane Senegačnik, in osvojil tretje mesto v kategoriji študentov.

Na drugem razpisu je (z isto komisijo, le da je tokrat vodstvo prevzel Dr. Komelj) prvo mesto pripadlo Janu Arhu, našemu latinistu *honoris causae*, s pesmijo »*Pomlad*«.

Medtem je letos seveda prišel naokoli tudi filozofski natečaj s temo »Duh in duhovno«. Naš pušeljc nagrad je tako dopolnil še Blaž Sušnik (absolvent grecistike), ki si je tedaj vzel kratek odmorček od pisanja ponarejenih pisem mračnjakov in raje z esejem »*Duh je kost*« osvojil drugo mesto v kategoriji študentov. V tričlanski komisiji so odločali dr. p. Edvard Kovač OFM, dr. Luka Trebežnik in naša profesorica, dr. Sonja Weiss.

FAKULTETNE NAGRADE

V letu 2024 je veliko Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani prejela Nena Bobovnik za magistrsko nalogo »*Zgodovina Platonovih idej. Nekaj primerov poznoantičnega in srednjeveškega eksemplarizma.*« Na našem oddelku je bila mentorica prof. Sonja Weiss, na filozofiji prof. Zore.

Dekanjino nagrado je prejel Kajetan Škraban za magistrsko delo »*Stoiška teorija dejanja in njena latinska ter grška terminologija.*« Mentor je bil prof. Brane Senegačnik.

Isto nagrado, četudi na drugem oddelku, je prejela Tjaša Šimunić za diplomsko delo z naslovom »*Habuit in hoc quoque bello mediocritas nostra speciosi ministerii locum: Panonski upor v delu Veleja Paterkula.*« Mentor je bil prof. Lovenjak z oddelka za zgodovino.

JAZ PROTI FRANJI

Vsi poznamo Frana, osnovnošolci poznajo Frančka, oktobra 2024 pa smo spoznali še mater, Franjo, in družinica je bila spopolnjena.

Franja je spletni portal, na katerem gostuje 20 različnih tvoje jezičnih digitaliziranih slovarjev. Poimenovan je po dolgoletni prvi dami slovenskega meščanstva, gospe Franji Tavčar, ženi znanega pisatelja, veliki mecenki mladih slovenskih umetnikov in proti koncu življenja, celo dvorni dami jugoslovanske kraljice. Ali je bilo v zgodovinski Franji kaj navdušenja za učenje tujih jezikov? Tega podatka nisem zasledila. Lahko pa predvidevamo, da bi ji bilo nekaj slovarjev na soimenski spletni strani prav uporabnih – na primer nemški in srbohrvaški.

Kar pa je osupnilo nas filologe, je bilo za marsikoga drugega le majhna podrobnost, radoveden pogled, ki se je spustil vse do dna spletne strani in tam, kot zadnja na seznamu, našel naši bibliji - govorim seveda o Wiesthalerjevem latinsko-slovenskem slovarju in o Doklerjevem grško-slovenskem slovarju. Te knjižice so preživele veke, saj bi lahko o svojih začetkih srečale Franjo Tavčar osebno.

Zdaj, sto ali celo več let pozneje, pa so skoraj polno digitalizirane in dostopne prav vsem.

Per aspera ad astra, in res, Franja ni brez svojih težav. Iskalna funkcija je pogosto, milo rečeno, čudna. Zahteva namreč točen vnos besede in žal nima Franove funkcije predlaganja besed z bližnjim zapisom. To se še najhuje kaže v latinskem slovarju, ki ima bizaren in nedosleden sistem zapisovanja različnih predponskih sestavljanjk. Dodajmo k temu še, da manjkajo gesla od a do aequus, in težko se nam je znebiti občutka, da smo spet nekoliko obrobna reč, ki je bila v portal vstavljena na zadnjo žogo in bolj po osebnih prizadevanjih dr. Kozme Ahačiča.

Današnja Franja se verjetno ne more kosati s tisto, ki jo bomo imeli čez nekaj let, ki bo popravljena, tehnološko dovršena in docela prijazna uporabniku, vendar pa je velik korak naprej že to, da jo imamo. Nasvidenje LSJ na spletu! Grke mnogo bolje razumem v materinščini.

FESTIVAL ANTIKA

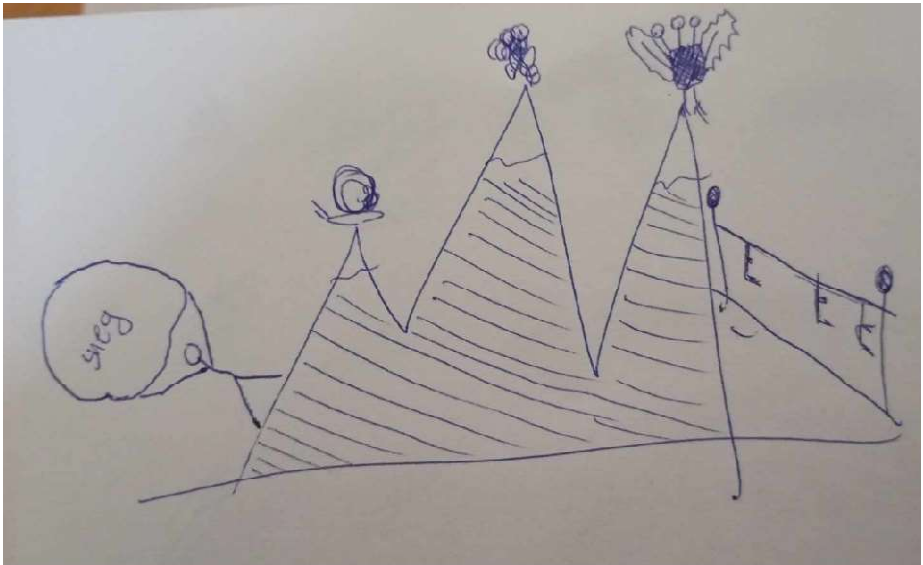
Festival Antika, ki se izvaja v sklopu Evropske noči raziskovalcev, je padel kakor vedno na zadnji petek v novembru. Pri izvedbi tega ambicioznega projekta oddelek sodeluje z vrsto drugih inštitucij kot so Narodni muzej Slovenije, Mestni muzej, Slovenski šolski muzej, KD Vespesjan, Frančiškanski samostan na Tromostovju in inštitut HERODOT. Kljub slabemu vremenu in naši posledični selitvi v fakultetne učilnice je bila izvedba delavnic zelo uspešna, saj je prišlo približno 250 otrok iz cele Slovenije, ki jim je bil antični svet na koncu dne vsaj nekoliko bližji – in upam da tudi ljubši. Popasite si oči na nekaj fotodokazih:

Linear B

Na delavnici "Hiper, super" se je pri prepoznavanju izvora besed razvela strahovita bitka med ekipama Emilijcev in Kornelijcev.

Delavnica o mitoloških junakih: umetniška predstavitev trinajstega Heraklovega dela. Znani junak vali sneg čez gorske vrhove na Krvavec za uspešen začetek smučarske sezone.

Ali mislite da lahko remagati liga in tempionez liga.
Ali lahko ~~remagati~~ prausim, ker sem
stojer

Pri isti delavnici so otroci tudi povedali, kakšna vprašanja bi zastavili Heraklu, če bi ga morali intervjuvati.

PICCOLOMANIJA

Celjski grofje burijo skupno domišljijo naroda že dolgo časa, saj morda že ni več delčka njihove zgodovine, ki ne bi bil obdelan v literarnem ali strokovnem delu. V centru tega zanimanja je seveda razpita trojica Hermana II Celjskega in njegovih dveh otrok, Friderika in cesarice Barbare.

Zadnje čase se opaža sploh trend rehabilitacije Barbare kot zgodovinske osebnosti – izšle so monografije in celo slikanica za otroško občinstvo, pri drugih dveh je to manj opazno, bržkone ker so njuni zgodovinsko dokazljivi grehi malce hujši. Zelo naravno je bilo torej, da takoj za tem poskusimo rehabilitirati tudi največjega sočasnega haterja rodbine Celjskih, tako, za ravnotežje.

Enej Silvij Piccolomini, poznejši papež Pij II, ni bil nič manj kot filološka oseba leta 2024, po zanimanju je tako v tesni bitki prekosil drugo trenutno filološko obsesijo, Julijana Odpadnika (haha). Maja mu je bil posvečen simpozij, bral se je pri magistrskem seminarju prof. Marinčiča, vseskozi pa sta Anja Božič in Jan Dominik Bogataj pripravljala svoj izbor za prevod njegovih del, ki je končno izšel oktobra.

Izbor del je naslovljen »Zgodnji humanistični spisi in zapisi o slovenskem ozemlju«, saj se je Enej soočil z našo zemljo oz. s cvetom njenega plemstva že ko je nastopil službo cesarskega tajnika pri Frideriku III, vendar je tudi kot papež potoval skozi slovenske dežele, tukaj posvečeval cerkve in je končno zaslužen za ustanovitev ljubljanske škofije, kar pa na škofiji nočejo priznati zavoljo njegovih zgodnjih del, Hrizide in Zgodbe dveh ljubimcev, ki poznejšemu liku papeža ne pristojijo preveč. Manjši škandal, ko so ga tamkaj torej tako zatajili in niso želeli posoditi dvorane za predstavitev knjige, je bil hitro premosten in uradni debut knjige se je raje odvil v frančiškanski knjižnici, spotikljivi odlomki iz mladostnih del pa vas čakajo v knjigi, kakor tudi obširni zapisi o slovenskih deželah iz dela O Evropi.

V sredi tega navdušenja se je znova odkrilo oziroma odprlo staro, a malo zignorirano vprašanje: leta 2009 so v cerkvi Sv. Jurija v Dutovljah odkrili fragmente poznosrednjeveške poslikave, med upodobljenci pa izstopata dve moški podobi, ki ju je po opravi lahko prepoznati kot portreta papeža in cesarja. Kmalu se je pojavila špekulacija, da gre za Friderika III in njegovega zaupnika Pija, z izbruhom novega zanimanja pa je dobila hipoteza nov zalet. Pij torej ni bil muha enoletnica, saj je s predavanjem Katarine Richter letošnjega januarja o dutoveljski upodobitvi predrl v 2025. Upam si reči, da tudi s tem Pijeva zgodba še ni dokončana in da nas čaka letos še kakšno delo ali raziskava.

PREVODI IN DELA

Bakalar Blaž Čučnik

pošilja

magistru Ortvinu mnogo pozdravov.

Magister Ortvin, teži me veliko breme, namreč ponoči ne morem spati, saj sem se znašel pred hudim izzivom, ki me teži. Če je namreč v kraljestvu slepih enooki kralj, ali to ne pomeni, da je Bilip Makedonski vladal slepemu ljudstvu? Saj Bilip je imel eno oko in bil je kralj, torej je bil enooki kralj; in ker je v kraljestvu slepih enooki kralj, potem je Bilipovo kraljestvo bilo enooko. Torej Makedonci so bili enooki. QED. Toda, magister Ortvin, kako je možno, če so bili vendar enooki, da so premagali Perzijance? Saj kako bi mogel slepec premagati nekoga, ki ni slep? Hude muke mi preletavajo srce, magister Ortvin, ker ne morem razrešiti te težave. In ko jo skušam razrešiti, me tlačijo opet nove, saj Aleksander, kolikor vemo, ni bil slep, toda bil je Bilipov sin in je pripadal njegovemu kraljestvu in bi moral biti slep, ako je bil Bilip enooki kralj. Ali pa ni bil del njegovega kraljestva, ker je bil vendar njegov sin in prestolonaslednik in potemtakem bolj podoben kralju kot pa kraljevanemu kraljestvu? Oh, in magister Ortvin, še ne glede na to me spreletavajo hujše misli! Namreč videc Tejrezias, vemo, je bil slep, toda njegov kralj, Ojdip, ni bil enooki. Toda, kako bi naj ne bil enooki, če v kraljestvu slepih vlada enooki kralj, potem bi Ojdip moral biti enooki, ako je vladal slepemu kraljestvu, slepo je pa kraljestvo bilo, ker je vsebovalo slepe ljudi. Ali pa mora biti več slepcev v slepem kraljestvu, da je kraljestvo res slepo? Ali jih mora biti večina. Prosim, pišite mi z odgovori, saj vem, da jih imate! In še to: ko si je Ojdip izpraskal oči in je postal slep, kaj se je potemtakem zgodilo z njegovim kraljestvom, saj vemo, da ni moglo biti slepo, kajti v tem primeru ne bi bil Ojdip slep, tj. z izpraskanimi očmi, temveč enooki. Toda bil je slep, torej je bilo njegovo kraljestvo enooko ali kaj? Ali pa to ne velja, ker Ojdip tedaj ni bil več kralj? Ampak, magister Ortvin, še to! Ko je po Aleksandru, ki ni bil enooki, zavladal Antigon, ki je bil enooki, kaj se je tedaj godilo z Makedonci, so bili slepi ali ne? Oh, magister Ortvin, prosim pišite z odgovori, saj gotovo veste, kaj je prav in kaj ne, kajti mene že glava boli od vsega tega razmišljanja! Pa zdravi bodite in res hitro pišite! Dano v Lithopoli.

Srečko Kosovel

SRCE V ALKOHOLU

Dvignite melanholični pajčolan!

V smehu je tvoja bodočnost.

Sonce sije izza črnega stekla.

Poljana je zlata od sonca.

V tvojih zlatih očeh je žalost.

Ne glej se v zrcalo!

Smeh, smeh, smeh.

Snežni oblaki.

V pomladni modrini.

Prostor $O \infty O$

etroplan.

SRCE · V · ALKOHOLU

Vlak je počasen kakor črni polž.

Misel je kakor blisk.

Pod sivo Triglavsko steno

počivamo.

Naše misli: onstran.

Τύχων Κωσούηλος

ΚΗΡ ΕΝ ΟΙΝΩΙ

αἶρετε τὸ μελαγχολὸν προκάλλυμα·

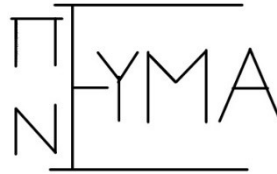
ἐν τῷ γέλῳτι τὸ μέλλον σοῦ.

ὁ ἥλιος φαίνει ὄπισθεν τῆς μέλαινας ὕαλου.

τὸ πεδίον χρυσοῦν τῷ ἡλίῳ.

ἐν τοῖς χρυσοῖς ὄμμασιν σου ἄλγος.

μὴ ὀρᾷ σαυτόν ἐν τῷ κατόπτρῳ.

γέλωσ, γέλωσ, γέλωσ.

νεφέλαι τοῦ χιόνος.

ἐν τῷ τοῦ ἥρος οἴνοπι.

τόπος

αἰθεροπλάνος.

τὸ ἔλκον βραδύ ὡς ὁ μέλας κοχλίας.

νόημα ὡς ἀστραπή.

ὑπὸ τοῦ γλαυκοῦ κρημνοῦ τοῦ Ὀλύμπου

ἡσυχάζομεν.

τα νόημα ἡμῶν μετὰ.

Privedil in prevedel: Blaž Sušnik

RAVENA

-

LECCE

-

KOMOTINI

-

GRŠKA DIGLOSIJA

-

PICCOLOMANIJA

-

FESTIVAL ANTIKA

-

FRANJA

-

RAZREZ PITE

-

MAGISTER ORTVIN?!

-

KOSOVEL V GRŠČINI